

Onderwerp: Beleidsregels eenmalige energietoeslag gemeente Overbetuwe 2023

Ons kenmerk: 2023-053625

Burgemeester en wethouders van de gemeente Overbetuwe;

gelet op:

- titel 4.3 van de Algemene wet bestuursrecht;
- artikel 35 van de Participatiewet (in het bijzonder lid 4 tot en met 6);

overwegende dat:

- het college het wenselijk vindt om aan te geven in welke situaties en onder welke voorwaarden huishoudens in aanmerking kunnen komen voor een eenmalige energietoeslag in 2023;
- het daarom wenselijk is voor dit doel aanvullende beleidsregels vast te stellen;
- de gemeenteraad op 8 november 2022 het besluit heeft genomen om de inkomensgrens voor de energietoeslag te verruimen in 2023 van 120% van het wettelijk sociaal minimum naar 130% van het wettelijk sociaal minimum.

b e s l u i t e n:

vast te stellen de

Beleidsregels eenmalige energietoeslag gemeente Overbetuwe 2023

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In deze beleidsregels wordt verstaan onder:

- a. college: college van burgemeester en wethouders van de gemeente Overbetuwe.
- b. huishouden: de alleenstaande, alleenstaande ouder of het gezin zoals bedoeld in artikel 4, lid 1, onderdeel a, b of c van de wet.
- c. inkomen: totaal van het inkomen, zoals bedoeld in artikel 32 van de wet.
- d. peildatum: Voor de ambtshalve toekenning is de peildatum 13 november 2023. Voor aanvragen is de peildatum gelijk aan de datum waarop de aanvraag is ontvangen.
- e. referteperiode: Voor de ambtshalve toekenning is de referteperiode de maand september 2023. Voor aanvragen is de referteperiode de volledige kalendermaand voorafgaand aan de maand waarin de aanvraag voor de eenmalige energietoeslag 2023 is ontvangen (bij constante inkomsten) of het gemiddelde van de drie volledige kalendermaanden voorafgaand aan de maand waarin de aanvraag voor de eenmalige energietoeslag 2023 is ontvangen (bij wisselende inkomsten). Voor ondernemers: het laatste volledige kwartaal voorafgaand aan de maand waarin de aanvraag voor de eenmalige energietoeslag 2023 is ontvangen.
- f. wet: de Participatiewet.

Artikel 2 Eenmalige energietoeslag 2023

1. De eenmalige energietoeslag 2023 is een vorm van categoriale bijzondere bijstand, waarop de daarop betrekking hebbende bepalingen uit de wet van overeenkomstige toepassing zijn, met dien verstande dat:
 - de aanvrager de noodzakelijkheid van de energietoeslag niet hoeft aan te tonen;
 - de draagkrachtbepalingen in het inkomen en vermogen zoals bedoeld in artikel 35, eerste lid van de wet niet worden toegepast.
2. Het college verstrekt de eenmalige energietoeslag 2023 ambtshalve of op aanvraag.
3. De eenmalige energietoeslag 2023 bedraagt € 1.300 voor huishoudens met een laag inkomen waaraan het college niet eerder een eenmalige energietoeslag 2022 van € 1.800 heeft verstrekt.

4. De eenmalige energietoeslag 2023 bedraagt € 800 voor huishoudens met een laag inkomen waaraan het college eerder een eenmalige energietoeslag 2022 van € 1.800 heeft verstrekt.
5. Er bestaat een eenmalig recht op de energietoeslag 2023. Dit geldt ook als het huishouden deze toeslag eerder in een andere gemeente heeft ontvangen.

Artikel 3 Doelgroep eenmalige energietoeslag

1. De eenmalige energietoeslag 2023 is bedoeld voor een huishouden met een laag inkomen.
2. Een huishouden heeft een laag inkomen als gedurende de referentieperiode het in aanmerking te nemen inkomen niet hoger is dan 130% van de toepasselijke bijstandsnorm (exclusief vakantiegeld).
3. Voor de toepassing van deze regeling wordt het vermogen niet in aanmerking genomen.
4. Tot een huishouden wordt niet gerekend de persoon die op de peildatum in een inrichting verblijft als bedoeld in artikel 1 aanhef en onderdeel f van de wet, mits de inrichting voorziet in de energiekosten en deze energiekosten niet in rekening brengt bij de inwoner.
5. Overeenkomstig artikel 35, lid 5 van de wet worden niet tot een huishouden gerekend degene die op de peildatum:
 - a. jonger is dan 21 jaar; of
 - b. jonger is dan 27 jaar en aanspraak maakt op studiefinanciering op grond van de Wet studiefinanciering 2000; of
 - c. is ingeschreven in de basisregistratie personen (BRP) als ingezetene van de gemeente Overbetuwe met enkel een briefadres.

Artikel 4 Ambtshalve toekenning

1. Huishoudens die voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 3, en:
 - a. aan wie een eenmalige energietoeslag 2022 is verstrekt en die op de peildatum nog voldoen aan de criteria; of
 - b. die algemene bijstand van de gemeente ontvangen; of
 - c. die algemene bijstand ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) op grond van artikel 47a van de wet (aanvullende inkomensvoorziening ouderen: AIO); of
 - d. die (periodieke) bijzondere bijstand van de gemeente ontvangen; of
 - e. een uitkering ontvangen op grond van de IOAW en IOAZ, ontvangen de eenmalige energietoeslag 2023 ambtshalve.
2. Het college verstrekt de eenmalige energietoeslag niet ambtshalve aan huishoudens die vallen onder de uitzonderingen genoemd in artikel 3 van deze beleidsregels.

Artikel 5 Aanvraag

1. Huishoudens die de eenmalige energietoeslag 2023 niet uiterlijk 30 november 2023 ambtshalve toegekend hebben gekregen, kunnen vanaf 1 december 2023 de toeslag zelf aanvragen.
2. Een aanvraag wordt ingediend bij het college met gebruikmaking van het daartoe opgestelde aanvraagformulier.
3. De aanvraag voor de eenmalige energietoeslag wordt digitaal met DigiD ingediend met het formulier dat te vinden is op sociaalteamoverbetuwe.nl/energietoeslag. In afwijking van deze digitale aanvraag is een schriftelijke aanvraag mogelijk indien naar het oordeel van het college bijzondere omstandigheden in het individuele geval hiertoe aanleiding geven.
4. Een aanvraag voor de eenmalige energietoeslag 2023 moet door het college zijn ontvangen uiterlijk 30 juni 2024.

Artikel 6 Hardheidsclausule

1. Als de aanvrager niet in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag 2023 kan het college, gelet op alle omstandigheden aan de kant van de aanvrager, beoordelen of

de aanvrager in afwijking van de beleidsregels alsnog in aanmerking komt voor een eenmalige energietoeslag 2023, als hier een dringende reden voor is.

Artikel 7 Inwerkingtreding en duur beleidsregels

1. Deze beleidsregels treden in werking met ingang van de dag na bekendmaking.
2. Deze beleidsregels worden ingetrokken op 1 januari 2025 en blijven daarna nog van toepassing totdat een definitief besluit is genomen op een bezwaarschrift tegen een op grond van deze beleidsregels genomen besluit.

Artikel 8 Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als:

Beleidsregels eenmalige energietoeslag gemeente Overbetuwe 2023

Aldus besloten op de vergadering van 7 november 2023.

Burgemeester en wethouders,

de gemeentesecretaris de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos

Algemene toelichting

De beleidsregels eenmalige energietoeslag gemeente Overbetuwe 2023 staan niet op zich zelf, maar zijn gebaseerd op artikel 35 van de Participatiewet. Dit betekent dat wie niet aan de voorwaarden van de wet voldoet, bijvoorbeeld omdat die persoon op de peildatum geen rechthebbende is of omdat een uitsluitingsgrond geldt, geen aanspraak kan maken op de energietoeslag. Soms kan dat een onvoorzien en zeer onbillijk gevolg hebben voor een inwoner. Daar voorziet artikel 6 in.

In artikel 3 wordt de doelgroep nader omschreven. Met vermogen wordt geen rekening gehouden. Voor het begrip 'inkomen' is aansluiting gezocht bij wat er in de Participatiewet staat onder artikel 32. Een ambtshalve toekenning is mogelijk als vaststaat dat de persoon op de peildatum recht heeft. Dit kan worden aangenomen bij huishoudens die in aanmerking kwamen voor een eenmalige energietoeslag 2022 en volgens de toets op inkomen door het Inlichtingenbureau ook voor de eenmalige energietoeslag 2023 in aanmerking komen, die algemene bijstand ontvangen of een uitkering IOAW of IOAZ. Daar kan de gemeente andere groepen aan toe voegen. De gemeente Overbetuwe kiest ervoor om huishoudens met (periodieke) bijzondere bijstand en huishoudens die algemene bijstand ontvangen van de Sociale Verzekeringsbank (SVB) op grond van artikel 47a van de wet (aanvullende inkomensvoorziening ouderen: AIO) ook ambtshalve de eenmalige energietoeslag 2023 uit te keren. Of dat mogelijk is, zal afhangen van de vraag of de aanwezige gegevens voldoende zijn om vast te stellen dat zij op voorhand ook zullen voldoen aan de doelgroepomschrijving van artikel 3 en andere voorwaarden uit de Participatiewet.

Er zijn situaties denkbaar waarbij de aanvrager op de peildatum weliswaar niet voldeed aan de voorwaarden voor de energietoeslag, maar de (enige) uitsluitingsgrond slechts van korte duur was. De gemeente kan overwegen om in dergelijke situaties een toets op hardheid van de voorgenomen afwijzing uit te voeren (zie artikel 6). De hardheidsclausule artikel 16 van de Participatiewet voorziet hier niet in.

Artikelsgewijze toelichting

Alleen de artikelen die toelichting nodig hebben, zijn verder uitgewerkt.

Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit artikel worden de van toepassing zijnde begrippen uitgelegd. Begrippen die vallen onder sub a t/m d en f zijn standaardbegrippen die geen nadere toelichting vereisen.

Sub e heeft wel een nadere toelichting. Om vast te stellen of iemand voldoet aan de inkomenseis, wordt er bij constante inkomsten gekeken naar de volledige kalendermaand voorafgaand aan de maand waarin de aanvraag voor de eenmalige energietoeslag 2023 is ontvangen. Soms kan het voorkomen dat er sprake is van wisselende inkomsten (bijvoorbeeld bij freelancewerk, seizoenswerk, oproepkrachten met nul-urencontract). In die gevallen kan het college kijken naar het gemiddelde van de drie volledige kalendermaanden voorafgaand aan de maand waarin de aanvraag voor de eenmalige energietoeslag 2023 is ontvangen. Hiermee wordt voorkomen dat deze aanvragers in de referteperiode vanwege niet-representatieve inkomsten onterecht niet of wel in aanmerking komen. Voor ondernemers geldt als referteperiode het laatste volledige kwartaal voorafgaand aan de maand waarin de aanvraag door de gemeente is ontvangen. De aanvraag wordt dan gebaseerd op de laatste kwartaalgegevens van de btw-aangifte.

Artikel 2 Eenmalige energietoeslag 2023

Lid 3 en 4: hoogte eenmalige energietoeslag 2023

De eenmalige energietoeslag was in 2022 € 1.300 en is ook in 2023 € 1.300. Gemeenten hadden de mogelijkheid om € 500 van de eenmalige energietoeslag 2023 af te halen en toe te voegen aan de eenmalige energietoeslag 2022. Als gemeenten hiervoor hebben gekozen,

betekent dit dat de eenmalige energietoeslag in 2022 € 1.800 bedraagt en in 2023 € 800. Gemeenten hebben echter de beleidsvrijheid om het bedrag van de eenmalige energietoeslag 2023 te verhogen en mogen ervoor kiezen om aan huishoudens die niet eerder eenmalige energietoeslag 2022 hebben ontvangen, toch € 1.300 aan eenmalige energietoeslag 2023 te verstrekken. Het college maakt van deze mogelijkheid gebruik. Hiermee komt het college huishoudens tegemoet die voor het eerst een aanvraag doen, bijvoorbeeld de groep tussen 120% en 130% van het wettelijk sociaal minimum, of inwoners die om een andere reden niet eerder in aanmerking kwamen.

Lid 5:

De eenmalige energietoeslag 2023 wordt éénmaal per huishouden uitgekeerd. Indien het huishouden in een andere gemeente de toeslag heeft ontvangen en vervolgens is verhuisd, kan het huishouden in de nieuwe woongemeente niet opnieuw de eenmalige energietoeslag 2023 uitgekeerd krijgen.

Artikel 3 Doelgroep eenmalige energietoeslag

Lid 2: Laag inkomen

Met een laag inkomen wordt bedoeld een inkomen tot 130% van de op dat moment van toepassing zijnde bijstandsnorm (exclusief vakantiegeld). De normbedragen worden elk half jaar aangepast, op 1 januari en op 1 juli. De inkomensgrens van 130% is in lijn met het aangenomen amendement van de gemeenteraad van 8 november 2022.

Lid 3: Vermogenstoets

Het vermogen wordt niet meegenomen omdat het de groep van rechthebbenden verkleint. Het doel van de eenmalige energietoeslag is juist om zoveel mogelijk mensen te bereiken. Daarnaast verwacht het college dat maar een zeer klein deel van de doelgroep door een vermogenstoets niet in aanmerking komt voor de eenmalige energietoeslag 2023.

Lid 4 en 5: uitsluitingsgronden

In lid 4 is opgenomen wanneer er naar oordeel van het college iemand niet tot een huishouden behoort en dus niet in aanmerking komt voor de eenmalige energietoeslag 2023.

- *Lid 4:* Bewoners van zorg-, revalidatie- en verpleeginstellingen en van instellingen voor beschermd of begeleid wonen kunnen worden uitgesloten van de energietoeslag, als de instelling voorziet in de energiekosten. Het komt echter geregeld voor dat de kosten voor wonen inclusief energie en de kosten voor zorg zijn gescheiden en de bewoner zelf de energiekosten moet voldoen, direct of indirect (via de verhuurder, doorberekend). Wanneer de bewoner zelf voorziet in de energiekosten en dit uit een energiecontract, een specificatie van de servicekosten of van de huurcomponenten blijkt, kan er wel recht bestaan op de energietoeslag. Daarom bepaalt het college dat een persoon verblijvend in een inrichting niet tot een huishouden wordt gerekend als de inrichting voorziet in de energiekosten en deze niet in rekening worden gebracht bij de inwoner.

In lid 5 staan de wettelijke uitsluitingsgronden aangegeven:

- *Lid 5, sub a:* Jongeren tot 21 jaar wonen meestal in gezinsverband en vallen onder de onderhoudsplicht van ouders. Wanneer ouders hier niet aan kunnen voldoen, kan een jongere voor de hoge energiekosten individuele bijzondere bijstand aanvragen
- *Lid 5, sub b:* Het gaat hier om studenten die studiefinanciering ontvangen en studenten die hierop aanspraak kunnen maken, maar het recht niet effectueren. In het studiejaar 2023-2024 is er voor deze doelgroep een eenmalige tegemoetkoming in de energiekosten voor uitwonende studenten die naast de basisbeurs een aanvullende studiebeurs ontvangen.
- *Lid 5, sub c:* het college beschouwt mensen met een briefadres als dak- en thuisloos. Deze groep wordt uitgesloten omdat zij geen energiekosten hebben.

Artikel 4 Ambtshalve toekenning

Dit artikel regelt de ambtshalve toekenning. Het gaat om de groepen die al bij de gemeente bekend zijn en waarvan het college weet dat deze een inkomen hebben tot 130% van het wettelijk sociaal minimum.

Artikel 5 Aanvraag

Dit artikel regelt de aanvraagprocedure. De aanvraag voor de eenmalige energietoeslag 2023 verloopt in beginsel digitaal met DigiD. Voor inwoners die niet digitaal vaardig zijn (bijvoorbeeld laaggeletterden) bestaat er een mogelijkheid om de eenmalige energietoeslag 2023 schriftelijk aan te vragen.

Het college moet een aanvraag uiterlijk 30 juni 2024 ontvangen. Het college moet namelijk rekening houden met de beslistermijn en zorgen dat de toeslag uiterlijk 31 augustus 2024 is uitbetaald.